

-----Opprinnelig melding-----

Fra: Astrid Nyland [mailto:a.j.nyland@iakh.uio.no]

Sendt: 19. mars 2014 16:36

Til: Postmottak HOD

Emne: Høring - reservasjonsordning for fastleger

Høringsrunde angående reservasjonsordning for fastleger

Jeg viser til høringsbrev 21.01.2014 om reservasjonsordning for fastleger. I høringsbrevet åpnes det for at også de som ikke står oppført på høringslisten kan gi høringsuttalelse. Jeg takker for denne muligheten, og gir med dette mitt syn på saken samtidig som jeg ber departementet om at det registreres som en egen høringsuttalelse.

Det er et grunnleggende demokratisk prinsipp at hensynet til pasienten og hennes rettigheter, må settes foran en fastleges eventuelle ønske om å reservere seg mot å utføre en lovpålagt oppgave. Heller enn å gi fastlegene mulighet til å nekte henvisning til abort, ber jeg Helse- og omsorgsdepartementet følge opp overfor de fastlegene som ikke vil gjøre jobben sin i henhold til norsk lov, og hjelpe disse legene til å finne seg annet arbeid.

Jeg mener myndighetene plikter å sikre at alle kvinner får rett til lik helsehjelp hos sin fastlege. Jeg kan ikke se at det skal være særskilte regler for dette for leger ansatt i det offentlige. Vil man ikke, av samvittighetsgrunner eller annet, utføre de oppgaver som ligger til jobben, må man finne seg en annen jobb. Når det gjelder legeyrket er det heller ikke noen hindringer for å starte privat legepraksis, hvor en kan reservere seg mot både henvisning til abort hvis man skulle ønske det.

Som offentlig ansatt fastlege derimot, skal man utføre de oppgaver og plikter som ligger til det offentlige, inklusiv henvisning til abort, innsett av spiral, henvisning til assistert befruktning, eller hva den som søker hjelp og henvisning ønsker.

Jeg er stiller meg derfor svært undrende til at myndighetene ønsker å åpne for at ansatte i det offentlige kan reservere seg mot å utføre oppgaver og lovvedtak de er uenige i. En av forutsetningene for å jobbe for det offentlige er å måtte forholde seg lojalt til myndighetenes pålegg og krav, uavhengig av personlige meninger om enkeltsaker og stortingets og regjeringens sammensetning. Alternativet vil selvsagt være å finne seg en annen jobb, eventuelt å jobbe med andre segment av befolkningen.

Det er ikke mulig for myndighetene å innføre en reservasjonsordning for fastleger samtidig som det fremmes en garanti om at dette ikke medfører negative eller ubehagelige opplevelser for kvinner som ønsker abort. Med dette lovforslaget vil det alltid være en reell sjans for at kvinner kan bli avvist på legekantoret, fordi pasienten av ulike årsaker ikke er klar over at fastlegen reserverer seg, fordi hun får en reserverende legevikar eller fordi det rett og slett er fullt på listene til andre ikke-reserverende fastleger. Det er også en ekstra merbelastning å måtte kontrollere om akkurat din lege, som du kanskje har et godt pasient-legeforhold til gjennom mange år, har reservert seg. Et ufrivillig svangerskap er neppe noe man tenker på når man velger, eller får tildelt, fastlege for første gang.

Det er uholdbart og skandaløst om et slikt viktig prinsipp skal være del av en hestehandel mellom politiske partier som agerer med tanke på å beholde sine posisjoner. Om en vil "rydde opp i regelverket" som det blir hevdet av helseministeren, kan en i stedet gjøre det utvetydig klart at å nekte å gjøre sine pålagte oppgaver som en fastlege i det offentlige helsevesenet har, vil det medføre oppsigelse.

Med hilsen

Astrid J. Nyland